

มหาวิทยาลัยราชภัฏ...พัฒนาท่าทายอย่างไร...จึงจะไปรุ่ง

Rajabhat University : How to go better

วิเศษ ชินวงศ์¹

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีพัฒนาการมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูเป็นจุดเริ่มต้น ผ่านการฝึกฝนหล่อหลอมมายาวนานจนพัฒนานตนเองเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการศึกษาหลากหลายสาขามากขึ้น นอกเหนือจากการผลิตและพัฒนาครู และเมื่อยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงต้องสร้างพันธกิจให้สัมพันธ์กับความเป็นอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เข้มข้นทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง วัฒนธรรม สังคมและท้องถิ่นอย่างแท้จริง บนฐานการบริหารจัดการที่เน้นธรรมาภิบาล โดยการพัฒนาหลักสูตรด้านการเรียนการสอน งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการแก่สังคม ตลอดจนงานส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีชุมชนท้องถิ่นเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ด้วยความเป็น “ราชภัฏ” ที่หมายถึง “คนของพระราชา ข้าของแผ่นดิน” ซึ่งมีความหมายที่สำคัญและลึกซึ้งมาก เปรียบเสมือนว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งทั่วประเทศ ได้เป็นผู้ทำงานถวายเพื่อสนองพระราชกรณียกิจของพระเจ้าแผ่นดิน ในเรื่องการพัฒนาประชาชนทุกหมู่เหล่าให้ได้มีโอกาสทางการศึกษา มุ่งยกระดับการผลิตครู การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ รวมทั้งการบำรุงศิลปและวัฒนธรรม รักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ดังนั้น ผู้บริหารและบุคลากรทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อสนองแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ให้เป็นความหวังและเป็นที่ยิ่งของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นตามภูมิภาคของประเทศไทย ตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และ การพัฒนาท้องถิ่น การผลิตและพัฒนาครู การยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่สร้างงามอย่างแท้จริง.

---

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Rajabhat University : How to go better

Wiset Chinnawong

Abstract

Rajabhat University has been developed from teacher training school at the beginning it found. It has growth through several periods until it has finally become the university where now provides more divers educational programs besides producing and developing teachers that are the main purposes of Rajabhat University. However, currently, Rajabhat University has already shifted its position as University or higher education providers; thus, it should aim to creating its missions relating to local development including economic, technological, political, cultural, and social developments based on good governance, and continuously develop teaching and learning methods, research and creative projects, academic services as well as promoting art and culture focusing on sustainable development for local communities.

As the implication of “Rajabhat” which means people of the king, it seems that Rajabhat universities nationwide are serving the king’s duties in order to develop country through education system by delivering education to people equally and shifting teacher production to meet higher standard; moreover, providing education service for local people should be done simultaneously with promoting folk wisdom, art, and culture by integrating people to participate in natural resources and environment management process to achieve sustainable development.

Therefore, executives and entire people related to Rajabhat University should strongly focus on their competency development to respond to strategies of local development plans and expectations of local people in particular places, that will eventually lead Rajabhat University to truly university for the local.

Keywords : sustainable development, Rajabhat, Rajabat University, local development

สังคมวงการศึกษาไทยยุคปัจจุบัน กำลังเผชิญกับความท้าทายรอบด้านเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกที่หลากหลายและซับซ้อน ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการแก่สังคมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จะต้องเตรียมการและจัดการศึกษาให้เยาวชนของชาติได้รับการหล่อหลอมพัฒนา เพื่อเตรียมตัวออกสู่สังคมภายนอกอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศจะต้องมีการปรับตัวและเตรียมตัวรองรับกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างเหมาะสม

ความเป็นมา ความหมายของ “ราชภัฏ”

ความเป็นมาของ “ราชภัฏ” ก่อกำเนิดจากโรงเรียนฝึกหัดครู ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวปฏิรูปประเทศให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก ด้วยการวางรากฐาน “การศึกษา” เพื่อการพัฒนาประเทศเกิดการจัดรูปแบบการศึกษาตามแบบตะวันตก เช่น มีโรงเรียน หลักสูตร แบบเรียน และครู(มหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2561)

พ.ศ. 2430 เกิดการจัดตั้ง “กรมศึกษาธิการ” เพื่อรับผิดชอบงานด้านการศึกษา

พ.ศ. 2432 เกิด “กระทรวงธรรมการ” (รวมกรมต่าง ๆ เช่น กรมธรรมการ กรมพยาบาล กรมพิพิธภัณฑสถาน และกรมศึกษาธิการ)

คนนิยมส่งลูกหลานเข้าเรียน เกิดปัญหาขาดแคลนครู สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ของบประมาณเพื่อการฝึกหัดครู เกิดเป็น “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์” มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูในเมือง ต่าง ๆ ในทุกภูมิภาค

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2503 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศยกฐานะ โรงเรียนฝึกหัดครู เป็น “วิทยาลัยครู” พร้อมกับเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. สูง) หรืออนุปริญญาทางการศึกษา และหลักสูตรปริญญาตรีของสภาการฝึกหัดครู โดยกำหนดในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา โดยให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนนักศึกษาถึงระดับปริญญาตรีในสาขาครุศาสตร์ หลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518)

พ.ศ. 2518 ยกฐานะเป็น “วิทยาลัยครู” มีทั้งหมด 17 แห่ง และต่อมาเพิ่มอีก 19 แห่ง รวมทั้งหมด 36 แห่ง ในอดีตเมื่อพสกนิกรชาวไทยได้รับการปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรมจากผู้ที่มีอำนาจในบ้านเมืองที่ฟุ้งสุดท้ายที่ทุกคนมักจะรำลึกถึง ด้วยเหตุนี้กรมการฝึกหัดครูจึงได้ดำริที่จะขอพระราชทานนามใหม่แก่วิทยาลัยครูเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นธรรมและเพื่อประโยชน์ของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นสำคัญ เพื่อให้ได้ชื่อที่เหมาะสม กรมการฝึกหัดครูได้มีหนังสือเวียนไปยังวิทยาลัยครูทุกแห่งเพื่อระดมสมองคิดหาชื่อใหม่ของวิทยาลัยครูและกรมจะคัดเลือกชื่อที่เห็นว่าดีที่สุดเพื่อขอพระราชทานทูลเกล้าฯ เพื่อขอให้พระองค์ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัย โปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นนามใหม่ของวิทยาลัยครูต่อไป

กระบวนการการสรรหาชื่อที่น่าจะได้ชื่อใหม่มาแทนที่คำว่า “วิทยาลัยครู” มีชื่อจำนวนมาก เสนอกรมการฝึกหัดครูปรากฏว่าคำว่า “สถาบันราชพัฒนา” เป็นคำที่ถูกใจคณะกรรมการและคนส่วนใหญ่ กรมการฝึกหัดครูจึงทำหนังสือถึงสำนักราชเลขาธิการเพื่อขอให้นำความขึ้นกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้พระองค์ทรงทราบถึงปัญหาความเดือดร้อนของชาววิทยาลัยครู และขอพระราชทานนามใหม่ว่า “สถาบันราชพัฒนา” หรือชื่ออื่นใดสุดแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน ในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” แก่วิทยาลัยครูทั่วประเทศเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 นับเป็นอัศจรรย์ริมงคลอย่างยิ่งแก่เหล่าข้าราชการ หน่วยงาน และบุคลากรในสังกัดกรมฝึกหัดครู

“ราชภัฏ” เป็นคำที่ไม่มีผู้ใดคาดคิดมาก่อนว่าจะเป็นนามพระราชทาน เป็นคำศัพท์ที่ไพเราะ และแปลกใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงใช้พระบรมราชวินิจฉัยและทรงสรรหาด้วยพระองค์เอง แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยในกิจการของวิทยาลัยครูอย่างลึกซึ้ง และทรงตระหนักถึงภารกิจอันสำคัญของวิทยาลัยครูที่มีต่อชาติและประชาชน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเกียรติยศอันยิ่งใหญ่แก่วิทยาลัยครู นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นพ้นหาที่สุดมิได้ นำมาซึ่งความปลาบปลื้มยินดี ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจอย่างยิ่งใหญ่ให้บังเกิดแก่ปวงพสกนิกรชาวสถาบันราชภัฏทุกคน (รัฐพงศ์ บุญญานวัตร, 2561)

คำว่า “ราชภัฏ” เป็นศัพท์โบราณ มีความหมายตามพจนานุกรมว่า ข้าราชการ โดยนัย หมายถึง “ปราชญ์ของพระราชา” เพราะผู้ที่จะสามารถเป็นข้าราชการบริหารรับใช้เบื้องพระยุคลบาทพระมหากษัตริย์นั้น จะต้องเป็นผู้รอบรู้ มีสติปัญญาเฉียบคม เป็นนักปราชญ์จึงเห็นได้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชประสงค์เลือกสรรหาชื่อพระราชทานว่า “ราชภัฏ” ที่มีความหมายสูงส่ง มีใช้คำธรรมดาสามัญเหมือนคำว่า “ราชพัฒนา” ที่ขอพระราชทานจึงควรแก่ความภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง นามพระราชทาน จึงควรแก่ความภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง นามพระราชทานนี้ จะเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ แห่งองค์พระประมุขที่ทรงมีต่อชาวราชภัฏและการศึกษาของชาติ

ยุคนามพระราชทาน "สถาบันราชภัฏ"

ในเวลาต่อมา วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “สถาบันราชภัฏ” ให้กับวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จึงมีผลทำให้วิทยาลัยครู เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น สถาบันราชภัฏตั้งแต่นั้น ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระมหากรุณาธิคุณต่อชาวราชภัฏเป็นล้นพ้นด้วยทรงพระเมตตา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชลัญจกรประจำพระองค์ให้เป็น “สัญลักษณ์ประจำสถาบันราชภัฏ” นับเป็นมหาสีริมงคลอันควรที่ชาวราชภัฏทั้งมวลจักได้ภาคภูมิใจ และพร้อมใจกันปฏิบัติหน้าที่สนองพระมหากรุณาธิคุณให้เต็มความสามารถในอันที่จะพัฒนาสถาบันราชภัฏให้เป็น สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาค

วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนา เทคโนโลยี ทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู และทำให้สถาบันราชภัฏ เปิด ทำการสอนในสาขาวิชาอื่นๆ นอกจากสาขาการศึกษาตั้งแต่นั้นมา

วันที่ 20 เมษายน 2540 นายสุวิทย์ รังสิตพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้อนุมัติให้จัดตั้งสถาบันราชภัฏเพิ่มขึ้นจำนวน 5 แห่งตามโครงการ 1 ใน 5 โครงการสถาบันราชภัฏ เพิ่มในระยะแรก โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการและกระจายโอกาสทางการศึกษา ของประชากรในระดับภูมิภาค ได้แก่ สถาบันราชภัฏชัยภูมิ สถาบันราชภัฏศรีสะเกษ สถาบันราชภัฏ นครพนม สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ และสถาบันราชภัฏร้อยเอ็ด (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2561)

ยุคมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ส่งผลให้สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ได้รับการยกฐานะและปรับเปลี่ยน สถานภาพเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา และมีภารกิจ และปณิธานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 คือ มาตรา 7 “ให้มหาวิทยาลัยเป็น สถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทุนบำรุง ศิลปะและ วัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู” (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547) ส่วน อดีตมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม - ได้ควบรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ มหาวิทยาลัยนครพนม เมื่อ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2548

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต - ได้แปรสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลและ เปลี่ยนชื่อเป็น มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ - ได้ควบรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เมื่อ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2558 (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2561)

จากความเป็นมาที่ยาวนาน ผ่านกระบวนการหล่อหลอมและเชื่อมโยงกับการพัฒนากำลังคน ของชาติในท้องถิ่น ภูมิภาคที่หลากหลายและกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศตั้งแต่เหนือจรดใต้ จวบจนปัจจุบัน ผ่านร้อนผ่านหนาวทั้งในทางที่พึงประสงค์และอื่น ๆ และถึงวันนี้ ความเปลี่ยนแปลงผันผวนทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก ล้วนกระทบกับความคงอยู่หรือปรับเปลี่ยนของชาวราชภัฏอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ด้วยเหตุนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งหมด ควรจัดการศึกษาพัฒนาหลักสูตร และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ให้ตอบโจทย์ความต้องการพัฒนาประเทศของสังคมให้ได้ผลเป็นที่ประจักษ์ เพื่อสร้างการยอมรับในสังคม

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน (ภัทรชมน รัตนางกูร, 2560) การที่ประเทศต่างๆ เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สาเหตุเพราะต้องการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ (Standard of Living) และความเป็นอยู่ของประชาชน (Well being) ให้ดีขึ้น ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจต่างก็มีจุดหมาย เพื่อต้องการเพิ่มระดับรายได้ประชาชาติ ในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้ มากน้อยเพียงใดต่างขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ

การพัฒนาเศรษฐกิจ (Economics Development) คือ กระบวนการที่ก่อให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องในระยะเวลาที่นานพอที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมโดยมุ่งเน้นเพื่อยกระดับการดำรงชีพของประเทศให้สูงขึ้น ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่แท้จริงต่อบุคคล (Real Income Per Capita) ในระยะเวลาที่ยาวนานพอเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเสมอภาคเกิดมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนโดยส่วนรวมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. มีความเจริญทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นในระดับสูง
2. ความเจริญทางเศรษฐกิจสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคมที่เหมาะสม การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นการวิเคราะห์ในระยะยาวที่มุ่งให้อุปทานรวม (Aggregate Supply) สูงขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้ผลผลิตของระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มีการใช้ทรัพยากรหรือการจ้างงานภายในประเทศเพิ่มขึ้น

จุดประสงค์ของการพัฒนาเศรษฐกิจ ทุกประเทศในโลกต้องการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้สูงขึ้น ประเทศที่พัฒนาแล้วต้องการรักษามาตรฐานการครองชีพที่ดีและความมั่งคั่งของประเทศไว้ ประเทศกำลังพัฒนาต้องการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนและเพิ่มความมั่งคั่งของประเทศให้เทียบเท่าประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถสรุปถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จะต้องร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ต่อจุดมุ่งหมายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนี้

1. เพื่อให้รายได้ประชาชาติของประเทศเพิ่มขึ้น โดยใช้มาตรการและนโยบายต่างๆ ส่งเสริมการออม การลงทุน การผลิต ซึ่งแสดงถึง สภาพความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในประเทศที่ดีขึ้น
2. เพื่อให้การจ้างงานอยู่ในระดับสูง การว่างงานจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น รัฐบาลต้องหาวิธีการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเพื่อให้เกิดการจ้างงาน ประชาชนในประเทศมีงานทำ กระตุ้นการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ

3. สร้างและรักษาเสถียรภาพระดับราคาสินค้าในประเทศ หมายถึง การควบคุมภาวะเงินเฟ้อภายในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เนื่องจากประชากรที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศขยายตัว ปริมาณเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะเกิดเงินเฟ้อภายในประเทศสูง รัฐบาลจึงต้องหาวิธีควบคุมภาวะเงินเฟ้อโดยใช้นโยบายการเงินและการคลัง

4. กระจายรายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเจริญเติบโตเต็มที่แต่ผลของการพัฒนาไม่กระจายสู่คนหมู่มากถือว่าการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมบูรณ์ ต้องมีการกระจายรายได้ กระจายความมั่งคั่งสู่ประชาชนภายในประเทศให้เท่าเทียมกันเพื่อให้ช่องว่างของรายได้แคบลง

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเศรษฐกิจ

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ การขยายกำลังการผลิตสินค้าและบริการโดยเพิ่มปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร ปัจจัยการผลิต และประสิทธิภาพในการผลิตซึ่งมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น(Real GNP) และรายได้ที่แท้จริงต่อบุคคล (Real GNP per capita) สูงขึ้น ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นกระบวนการแห่งการเจริญและพัฒนาทางเศรษฐกิจที่สม่ำเสมอเป็นเวลานานซึ่งมีผลทำให้รายได้ที่แท้จริงต่อบุคคลสูงขึ้นและเกิดการกระจายรายได้ได้อย่างเสมอภาค ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน ดำรงชีวิตได้อย่างสบาย มีคุณค่าและอิสรภาพในด้านต่างๆ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม ระบบการเมือง ทักษะการจัดการ การศึกษาและค่านิยมทางสังคมให้เหมาะสม โดยอาศัยอัตราการความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GNP Growth Rate) เป็นเครื่องวัดการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมี 5 ประการคือ

1. การมีรายได้และมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น
2. การกระจายรายได้ดีขึ้น
3. การมีงานทำ
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ
5. การควบคุมการเกิดมลภาวะเป็นพิษ

ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

เป้าหมายรวมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามการกำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2565 ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

1. คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและ พฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้ เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญ งามงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

2. ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานราก มีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 15

3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่ เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาด กลาง และขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและ บริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการ ให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการ ขยายตัวของภาคการผลิตและบริการ

4. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ภายในปี 2563 เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

5. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และ ความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่ง สินค้าและค่านมนุษย์ลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่ง โลจิสติกส์ ห่วงโซ่มูลค่า เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่า การลงทุนและการส่งออกของไทยใน อนุภูมิภาค ภูมิภาค และอาเซียนสูงขึ้น

6. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันท่วงที โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชน ดำเนินการแทนได้ ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการจัดการนานาชาติและอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การพัฒนาประเทศและท้องถิ่น

จากยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ โดยมี 6 ยุทธศาสตร์ ตามกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และอีก 4 ยุทธศาสตร์ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรที่จะกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนพัฒนาชาติ ดังนี้

1. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคน ในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะ ของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อย ที่ยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับ วัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การ พัฒนาเหล่านี้มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาด้านให้มีความ สมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุก ช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเทศเพิ่มขึ้น

2. การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้ สังคมไทยก้าวหน้าไปหลายด้าน แต่การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมไทย มีความคืบหน้าช้า ทั้งเรื่องความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ความแตกต่างของคุณภาพ การบริการภาครัฐ รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีของกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ดังนั้น การพัฒนาจึงจำเป็นต้องมุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาส การเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความ เข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

3. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำ กว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซา และข้อจำกัด ภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง ฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้า การพัฒนาจึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมี เสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจไทย ผลิตภาพการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่าง ต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นให้เศรษฐกิจราย สาขามีการเติบโตอย่างเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้น เกษตรกรรมยั่งยืนและให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ การท่องเที่ยวสามารถ ทำรายได้และแข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การพัฒนาจึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมีเสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจน

สามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ผลผลิตการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นให้เศรษฐกิจรายสาขามีการเติบโตอย่างเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนและให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้และแข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

4. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจุบันสภาพทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นจุดอ่อนสำคัญต่อการรักษาฐานการผลิตและการให้บริการ รวมทั้งการดำรงชีวิตของคนไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ความเสี่ยงในการขาดแคลนทรัพยากรน้ำในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น และข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทวีความเข้มข้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต การพัฒนาจึงมุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ การเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจก และขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัย

5. การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน กระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยในหลายมิติ ทั้งภัยคุกคามภายนอก ในเรื่องการขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่างๆ ของโลก อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย และภัยคุกคามภายในประเทศ ได้แก่ ความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของคนในชาติ การสร้างสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการคุกคามทางเศรษฐกิจ โดยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การพัฒนาจึงเน้นในเรื่องการปกป้องและเชิดชูสถาบัน พระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ สังคมมีความสมานฉันท์ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไข ปัญหาความมั่นคงประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ มีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ และแผนงานด้าน

ความมั่นคงมี การบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นขาดความโปร่งใส ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทย การพัฒนาระยะต่อไปจึงต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นในเรื่องการลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ รวมทั้งประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับคณะมนตรีขึ้นการรับรู้การทุจริตให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และการลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด

7. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ที่ผ่านมาการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์ของประเทศประสบปัญหาด้านความต่อเนื่องในการดำเนินการ และปัญหาเชิงปริมาณ คุณภาพ และการบริหารจัดการการให้บริการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทำให้มีข้อจำกัดในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาในระยะต่อไปจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดความเข้มของการใช้พลังงานและลด ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ การพัฒนาระบบขนส่งทางรางและทางน้ำ เพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง และขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานใน กรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาค การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์และการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านพลังงานเพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และการ พัฒนาด้านสาธารณสุข (น้ำประปา)

8. การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศมากกว่าการสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงตกอยู่กับ ประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี อีกทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมนวัตกรรมได้ การพัฒนาจึงควรเน้นในเรื่องการเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการเพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับ ความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการและคุณภาพชีวิตของประชาชน

9. การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่ และการดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อ เสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของ ประชากรในเขตเมืองจะเป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชน โดยการพัฒนา เมืองให้เป็นเมืองนำอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน รวมทั้งลดแรงกดดันจากการกระจุกตัว ของการพัฒนาในกรุงเทพฯและภาคกลางไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้ การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนยังเป็นโอกาสในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน เชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาคของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น การเพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

10. ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลักคิดเสรี เปิดเสรีและเปิดโอกาส โดยมุ่งเน้นการพัฒนา และขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และอื่นๆ กับมิตรประเทศ และเป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้างและเป็นธรรม ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาดใหม่ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาคและภูมิภาครวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียง เศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาค อาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ และประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

การขับเคลื่อนพลังของมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง ควรมีหลักการและแนวทางการพัฒนางาน ดังนี้

1. ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศโดยยึดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นกรอบ ทิศทางหลัก และแปลงสู่การปฏิบัติในระดับต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏตามอัตลักษณ์ของตน

2. กระจายการพัฒนาลงสู่พื้นที่ โดยยึดหลักการพัฒนาพื้นที่ ภารกิจ และการมีส่วนร่วม ให้จังหวัดเป็นพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนา และเป็นจุดเชื่อมโยงการพัฒนาจากชุมชนสู่ประเทศ และประเทศสู่ชุมชน

3. เพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้ เป็นเครื่องมือหลัก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

4. ใช้กลไกและเครื่องมือการพัฒนาของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และ สื่อมวลชนอย่างบูรณาการ ให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพโดยกระบวนการสร้างเครือข่าย หรือคลัสเตอร์ที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่

5. ระบบการบริหารจัดการแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ ยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้าน และแผนปฏิบัติการ และระบบการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพที่ตอบสนองการพัฒนาเชิงบูรณาการ การพัฒนาเชิง พื้นที่และการพัฒนาที่ต่อเนื่อง รวมทั้งระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐ ที่ สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา และผลของการพัฒนาอย่างแท้จริง

ทิศทางการมหาวิทยาลัยราชภัฏ กับการตอบสนองต่อภารกิจที่ท้าทาย

การตอบสนองต่อปัจจัยจุดตั้งและปัจจัยผลักดันที่กล่าวข้างต้นจำเป็นต้องมาจากการคิด ไตร่ตรองอย่างแหลมคมตลอดเวลา (สงบ ลักษณะ, 2544)

1. ดำรงรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

มีฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราช ภัฏที่ต้องเข้าไปสนับสนุน การเรียนรู้เพื่อการพัฒนา จำนวนชุมชนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเข้าไปให้ ความรู้กับประชาชนและร่วมพัฒนาในด้านต่างๆ จำนวนโครงการที่น้อมนำแนวพระราชดำริมาบูรณา การแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราช ภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบาย ระยะ 20 ปี, 2560)

บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจของท้องถิ่น ที่เป็นไปตามบริบทและความ ต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาสังคมท้องถิ่น ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และกีฬา การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสุขภาพ บูรณาการพันธกิจ สัมพันธ์เพื่อพัฒนาสังคมท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่การศึกษาเสรีที่เปิดโอกาสกว้างให้มีสถาบันอุดมศึกษา หลากหลาย คาดว่าสถาบันอุดมศึกษาจำนวนหนึ่งจะหลงทางแข่งขันกันเป็นมหาวิทยาลัยที่ถอดแบบ มาจากมหาวิทยาลัยสากลในนานาชาติทั่วไป แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏจะสามารถสร้างความโดดเด่น เฉพาะตัวได้เหนือกว่ามหาวิทยาลัยอื่น ๆ ด้วยการดำรงรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยของท้องถิ่นของ ภาค หรือของจังหวัด ใช้ความร่ำรวยในต้นทุนภูมิปัญญาไทย ต้นทุนศิลปวัฒนธรรม และต้นทุน ทรัพยากรธรรมชาติ มาเป็นต้นทุนของการกลั่นกรองกำหนดสาระสำคัญของหลักสูตรการเรียน การสอน มุ่งตอบสนองต่อแนวโน้มความจำเป็นและความต้องการในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งใน วัยเรียนและคนที่กำลังทำงาน ในสาขาวิชาที่เป็นจุดแข็งของท้องถิ่น เช่น ศาสตร์เกี่ยวกับอัญมณี ศิลปะ

ชีพท้องถิ่น อุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยีเกษตรกรรมพืชไร่พืชสวน เทคโนโลยีอุตสาหกรรมพลังงาน
ปิโตรเลียม ศูนย์การศึกษาและธุรกิจการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

เหนือสิ่งอื่นใด มหาวิทยาลัยราชภัฏจะเป็นแกนนำสร้างพลังขับเคลื่อนในประชาสังคม เป็น
พี่เลี้ยงในการพัฒนาองค์กรส่วนท้องถิ่น ช่วยสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งทางที่ควรจะเป็นของการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งสัญญาณเตือนภัยแก่ท้องถิ่นในสิ่งที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้ร่วมกัน
ในท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ปรารถนา จุดชนะของมหาวิทยาลัยในการ
ดำเนินงาน ไม่ใช่อยู่ที่ผลการประเมินจัดอันดับคุณภาพ (Rating) ทดเทียมมหาวิทยาลัยแบบสากล แต่
มีจุดชนะอยู่ที่การครองใจชาวบ้านว่าเราเป็นมหาวิทยาลัยที่รู้เรื่องท้องถิ่นดีที่สุด เป็นที่พึ่งของท้องถิ่น
ได้ดีที่สุด และสร้างคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้มากที่สุด

2. การรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมี
จุดเริ่มต้นจากการผลิตครูเป็นหลัก ต่อมาควมมีระบบผลิตครูทั้งระบบปิด/เปิด การพัฒนาศักยภาพครู
การพัฒนานวัตกรรมการผลิตและพัฒนาครู ผลิตครูที่ได้มาตรฐานวิชาชีพและมีจิตวิญญาณความเป็น
ครูและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพครูของครู ครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาให้มีความเป็นมืออาชีพ สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่
การศึกษา 4.0

ผู้จบการศึกษาในยุคต่อไป จะต้องเป็นมนุษย์ปัญญา มนุษย์คุณธรรม และมนุษย์ที่สามารถ
สร้างการปรับเปลี่ยนทั้งตนเองและสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนาของสังคมโลก

3. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏ ต้องเร่งสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเร็ว ด้วยการเพิ่มจำนวน
แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ
เพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อทรัพยากรการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพิ่มขึ้น
จำนวนหลักสูตรสหวิทยาการที่ตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละของอาจารย์ที่มีใบรับรองความ
เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพมาตรฐาน ร้อยละของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ร้อย
ละของอาจารย์ที่สอบผ่านมาตรฐานภาษาอังกฤษ จรรยาบรรณวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและ
สมรรถนะเฉพาะทางวิชาชีพ ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ
ช่วยเหลือสังคมเพิ่มขึ้น ระดับความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี เมื่อทดสอบตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR สูงขึ้น อัตราการได้งาน
ทำ/ประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภายในระยะเวลา 1 ปีเพิ่มขึ้น ร้อยละ
ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีสมรรถนะเป็นที่พอใจของสถานประกอบการเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคุณภาพการบริการ
ทรัพยากรการเรียนรู้ พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสหวิทยาการตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนา
ศักยภาพอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บัณฑิตเป็นคนที่มีความเชี่ยวชาญใน
วิชาชีพ

4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องเร่งรัดระบบบริหารจัดการ ด้วยการแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ สร้างระบบฐานข้อมูล การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การพัฒนาเครือข่าย การจัดระบบงานสู่ความเป็นเลิศและเสริมสร้างธรรมาภิบาลที่ชัดเจน

กลไกการปรับเปลี่ยนเช่นนี้จะเป็นวฒนธรรมใหม่ในการทำงาน เนื่องจากสังคมเปลี่ยนเร็ว จนตามไม่ทัน แต่กลไกการปรับเปลี่ยนจะมีลักษณะ “สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้วิธีการเปลี่ยนแปลง” (Learn How to Change) เป็นการติดอาวุธให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกได้อย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมใหม่เช่นนี้จำเป็นต้องปรับความคิดให้ออกนอกกรอบประเพณีการปฏิบัติเดิม ๆ อยู่มาก เช่น

- เดิมทำงานโดยยึดกฎระเบียบเป็นเป้าหมาย โดยทำงานให้เข้ากับกฎระเบียบเหล่านั้น ความคิดใหม่คือการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นตัวนำ แล้วคิดค้นวิธีการที่แหลมคมที่จะทำให้ได้ผลลัพธ์เหล่านั้นได้ตรง ครบ เร็ว และประหยัดมากที่สุด ต่อมาค่อยมาดูกฎระเบียบว่ามีอะไรที่เป็น “ข้อห้าม” ที่ควรปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ อาจต้องปรับปรุงระเบียบที่เป็นอุปสรรค สร้างระเบียบขึ้นใหม่ให้เอื้อต่อการปฏิบัติ แนวคิดนี้ถือว่ากฎระเบียบเป็นเพียงเครื่องมือในการทำงาน กฎระเบียบสร้างโดยคน จึง ชอบที่คนจะเปลี่ยนกฎระเบียบได้

- เดิมเชื่อว่าความเก่งในความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ เพียงพอที่จะอยู่รอดในสังคม ความคิดใหม่ถือว่าความเก่งในวิทยาการยังไม่เพียงพอ แต่ต้องเก่งในการปรับเปลี่ยนและเก่งใน การประยุกต์สู่ การปฏิบัติจริง ความคิดใหม่ถือว่าการศึกษาจะต้องเสริมสร้างให้เกิด “มนุษย์ปัญญา มนุษย์คุณธรรม และมนุษย์ที่ปรับตัวเก่ง”

การบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏจำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของฐานมวลชน จาก ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ในการคิดค้นแสวงหาแหล่ง ทรัพยากรเพื่อการลงทุนและการดำเนินงาน

มีความจำเป็นต้องคิดเพิ่มค่าของงานบริการวิทยาการ ผลการประดิษฐ์คิดค้น ผลการวิจัยพัฒนาต้นแบบต่าง ๆ ของการผลิต ให้ตอบสนองความต้องการขององค์กรที่มีเงินทุนตอบแทน ถ้ามหาวิทยาลัยสามารถมีความเชี่ยวชาญระดับสูงของคณาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ก็จะเป็นที่มาของการดึงดูดความสนใจของแหล่งเงินทุน ทำให้สามารถจัดทำโครงการวิจัยพัฒนา ทำโครงการบริการต่าง ๆ ให้เป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

การสร้างระบบพันธมิตรในการดำเนินงาน (Partnership) ร่วมกับภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม กลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME : Small and Medium Enterprises) และ องค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น จะเป็นที่มาของการลงทุนร่วมกัน หรือดำเนินงานร่วมกัน เป็นพันธมิตรที่สามารถใช้กำลังคน ผู้เชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ร่วมกัน มุ่งประโยชน์ ร่วมกันในการผลิตกำลังคน ในการพัฒนาบุคลากร ในการวิจัยพัฒนาและการบริการต่าง ๆ การเป็นพันธมิตรกับหน่วยงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาครูเป็นตัวอย่างหนึ่งของโครงการร่วมที่เป็น แหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัย

การสร้างระบบเครือข่าย (Network) กับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและต่างประเทศจะ
ช่วยเพิ่มทรัพยากรด้านวิทยาการความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นที่มาของการเรียนรู้ร่วมกัน ใช้
ทรัพยากรบุคคลและเทคโนโลยีร่วมกัน เป็นที่มาของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การพัฒนา
คณาจารย์ การแลกเปลี่ยนคณาจารย์ และการแลกเปลี่ยนนักศึกษา

การสร้างระบบเครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค จะทำให้เกิดความร่วมมือในการ
ขจัดความซ้ำซ้อนในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ช่วยให้มีมหาวิทยาลัยราชภัฏจัดการศึกษาที่
สนองจุดเด่นจุดแข็งของตนเอง ลดการแข่งขันหรือกีดกันจากมหาวิทยาลัยอื่นลงไป และยังสามารถ
กำลังคณาจารย์และเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัยอื่นมาช่วยเสริมกำลังได้อีกด้วย เพราะผู้ได้รับ
ผลประโยชน์ไปเต็ม ๆ คือประชาชนในท้องถิ่น

จากความสำเร็จด้านการพัฒนาประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง
และวัฒนธรรมยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ควรปรับแผนยุทธศาสตร์ใหม่ สอนองพระบรมราโชบายของ รัชกาลที่ 10 ที่มุ่งยกระดับการผลิตครู
การจัดการศึกษา ควบคู่การพัฒนาท้องถิ่น

เนื่องจากด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10
ทรงมอบพระบรมราโชบายด้านการศึกษาผ่านองคมนตรี ใจความตอนหนึ่งว่า ให้แนะนำมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ ให้ทำงานให้เข้าไปในการยกระดับการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นในท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อ
เป็นการสนองพระบรมราโชบาย กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง จึงได้ร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์
ใหม่ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาท้องถิ่น
2. ด้านการผลิตและพัฒนาครู
3. ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา และ
4. ด้านระบบบริหารจัดการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนผลิตและพัฒนาครู ยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควบคู่ไปกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง ควรเร่งรัดการระดมสรรพพลังเพื่อการพัฒนา
ท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งหมด ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่าง
หาที่สุดมิได้ ที่พระองค์ท่านทรงห่วงใยมหาวิทยาลัยราชภัฏ แสดงให้เห็นชัดเจนตลอดระยะเวลากว่า
30 ปี ที่พระองค์เสด็จพระราชทานปริญญาบัตรให้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งด้วยพระองค์
เอง ดังนั้น กลุ่มมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ควรทุ่มเทการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถในการพัฒนา
มหาวิทยาลัย ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ช่วยพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำหรับกระทรวงอุดมศึกษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังคงเป็น
ส่วนหนึ่งในกระทรวงอุดมศึกษา ซึ่งจะเป็นกระทรวงที่มุ่งเน้นความเป็นอุดมศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น แต่
ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหนความเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังคงมีบทบาทที่ชัดเจนในการเป็นสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อท้องถิ่น ไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยที่แข่งขันกับใคร หรือจะไปเทียบกับมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่เน้นการทำงานวิจัย หรืองานระดับชาติ ดังนั้น กระทรวงอุดมศึกษา ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทำงานตามบทบาทได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สิ่งที่ท้าทายศักยภาพและคุณภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งหมด คือ การเร่งพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและสนองพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ 10 ในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง และความสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏจะโดดเด่น เป็นความหวังของสังคมท้องถิ่น และในทางตรงข้าม หากผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยังนิ่งเฉย ปล่อยวาง และไม่เสริมสร้างมูลค่าทางวิชาการ ไม่พัฒนาตนทั้งผลงานวิจัย การบริการวิชาการ หลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมเสริมสร้างท้องถิ่นอื่น ๆ ควรสนองตอบปณิธานการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างชัดเจน ให้เหมาะสมกับเป็นสถาบันอุดมศึกษาของพระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนและให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก สามารถขับเคลื่อนและสร้างพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็งได้ และที่สำคัญมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรมีบทบาทในฐานะเป็นองค์กรด้านวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งการเปิดพื้นที่สาธารณะ หรือเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในรูปแบบของเครือข่ายการศึกษา เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันอย่างแท้จริง ไม่เช่นนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก็คงไม่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยทั่วไปที่รอวันปิดตัวและเลิกล้มกิจการในเร็ววันนี้.

บรรณานุกรม

- ภัทรชมน รัตนากร. (2553). ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม มุมมองบริบททฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่ (New Social Movement NSM). ค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2561, จาก <http://www.phatrasamon.blogspot.com/2010/01/new-socialmovement-nsn>
- ยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบายระยะ 20 ปี. (2560 – 2579) ค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2561 จาก http://council.vru.ac.th/kcfinder-upload/files/8_2560/vara41/41.pdf
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2561). ราชภัฏ มหาวิทยาลัยแห่งพระราชธา. มติชน ออนไลน์ ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2559 จาก <https://www.matichon.co.th/columnists/news>
- ราชภัฏแห่งประเทศไทย. (2561). ความเป็นมา ความหมายของราชภัฏ. ค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2561, จาก <https://www.facebook.com/rajabhat2020/posts>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2561) มหาวิทยาลัยราชภัฏ. ค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2561, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยราชภัฏ>
- สงบ ลักษณะ. (2544). มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภารกิจที่ทำทหาย.. ค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2561 จาก http://www.moe.go.th/main2/article/duty_dare.htm
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2560). แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ออนไลน์) ค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.nesdb.go.th/download/plan12/สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่12.pdf>